

An Investigation of the Relationship between Social, Economic, and Cultural Capital of the Family and Farsi Language Learning by Azeri Children

Vahid Nejad Mohammad¹

Corresponding Author, Assistant Professor, Department of French Language and Literature, Tabriz University, Tabriz, Iran.

Mehdi Najjari²

PhD Graduate in Educational Management, Urmia University, Iran.

Mahsa Soleymanzadeh³

MA Student, Teaching French Language, Tabriz University, Iran.

Abstract:

The family, as the most important social institution, plays an important role in institutionalizing language learning in children. Bilingualism has raised issues for education systems that need to be accounted for through careful and comprehensive scrutiny. The economic, social and cultural capital of the family is an important factor in the growth and development of the human capital of children. Investigations on first and second language acquisition, the methods of learning and teaching languages, and the role language plays in the structure of the society have always been a major educational research topic in bilingual countries. The importance of this leading issue has recently been captured by the Ministry of Education and many senior policy makers of Iran because of the country's geographical position. Iran as a vast and ethnically diverse country enjoys the presence of several folks speaking and communicating in their native languages. Therefore, in such communities there are a great number of bilingual children whose effective training hinges largely on educating them to learn not only the official language of the country but also their own native languages.

Since the official language in Iran is Farsi, almost all of the families emphatically accentuate the importance of learning this official language before their children's entrance to the primary levels of education. The family environment has a great impact on the development of children's language skills. This trend, undoubtedly, pictures the educational environment of the schools in Iran. One of the factors that has a lot to do with language learning is the classroom. In the classroom, information is provided in language by the teacher, and the student must demonstrate that he or she has learned the information using the language. Almost all of the teaching courses in Iran, in all levels, are being taught in Farsi and the children in order not to face the educational upsurges must have a clear understanding of the language being used in the classes. According to

---

Received on: 06/04/2019

Accepted on: 11/06/2019

¹. Email: va_nejad77@yahoo.fr

². Email: najjari69@yahoo.com

³. Email: soleymani9591@gmail.com

DOI: 10.30479/jtpsol.2019.10071.1425

pp.245-257

some studies, this skill makes children quite capable to overcome the educational problems they might possibly encounter during their studies and to be able to adapt to classroom conditions. What is rather fascinating, in this ground, is the interesting relationship between the social, cultural and economic capital of the families and their children's educational success. Based on the latest studies, children who are competent language users and they have more capital, are obviously more successful in their studies, have the privilege of being raised in a family rich in social, economic, and cultural capital.

In this regard, the purpose of the present study was to investigate the relationship between social, economic, and cultural capital of the families and Farsi language learning by Azeri children. Therefore, the principles of various linguistic structures and capitals are presented as comprehensively and inclusively as possible. These principles were the theoretical foundations of research. Regarding the purpose, the present study was an applied one. Regarding the method, descriptive statistics were used. The sample of the present research included parents of Azeri preschool children in various areas of Tabriz city, and the sample size was determined according to Morgan's table to include 155 people. Random sampling was used, and data collection method was questionnaire based. The results of the study demonstrated that there is a positive significant relationship between economic, social, and cultural capital of the family and Farsi language learning by Azeri preschool children. Therefore, the child-parent interaction, the degree of interest and intimacy between the child and parents, and the quality of the relationship between them are considered as social capital and the greater the family's cultural capital, the greater the children's language skills and language learning. Moreover, there is a close relationship between cultural capital of the family and Farsi language learning by Azeri preschool children. Therefore, to the extent that second language learning in preschool is reinforced by social, economic and cultural capital, children will perform better during school and have a successful educational experience. In other words, the best way to improve the performance of bilingual children is to raise the above-mentioned capitals. One of the limitations of this study related to limitations of the research tool which was a questionnaire. Also, since the statistical population of this study included parents of Azerbaijani preschool children in Tabriz, the findings are not generalizable to other parents. Therefore, doing research on other communities as well as comparing the results can provide greater generalizability.

Key words: economic capital, social capital, cultural capital, language learning

بررسی رابطه‌ی بین سرمایه اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خانواده با یادگیری زبان فارسی به وسیله‌ی کودکان آذری‌زبان

وحید نژادمحمد^۱

نویسنده‌ی مسئول، استادیار گروه آموزشی زبان و ادبیات فرانسه، دانشگاه تبریز

مهدی نجاری^۲

دانش آموخته‌ی دکتری مدیریت آموزشی، دانشگاه ارومیه

مهسا سلیمانزاده^۳

دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش زبان فرانسه، دانشگاه تبریز

چکیده

سرمایه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خانواده به‌عنوان مهم‌ترین عامل در جهت رشد سرمایه انسانی کودکان نقش ایفا می‌کنند و بی‌شک این سرمایه‌ها در یادگیری زبان دوم توسط فرزندان خانواده نیز تاثیر عمیقی خواهند داشت. هدف این پژوهش بررسی رابطه‌ی بین سرمایه‌ی اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خانواده با یادگیری زبان فارسی به وسیله‌ی کودکان آذری‌زبان است. برای دستیابی به این هدف ابتدا اصولی با عنوان ساختارهای مختلف زبانی و سرمایه‌ها به صورت جامع و شامل معرفی شده‌اند. اصولی که مبانی نظری پژوهش به شمار می‌روند. پژوهش حاضر به لحاظ هدف از نوع کاربردی و به لحاظ روش از نوع توصیفی-پیمایشی است. جامعه‌ی آماری، والدین کودکان پیش‌دبستانی آذری‌زبان برخی از مناطق گوناگون شهر تبریز می‌باشد و نمونه‌ی آماری تحقیق با استفاده از جدول کرجسی و مورگان (۱۹۷۰) ۱۵۵ نفر برآورد شد. روش نمونه‌گیری تصادفی ساده و ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسش‌نامه می‌باشد. نتایج پژوهش نشان داد که بین سرمایه‌ی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خانواده و یادگیری زبان فارسی توسط کودکان پیش‌دبستانی آذری‌زبان رابطه‌ی مثبت و معنی‌داری وجود دارد. بدین ترتیب، به هر میزان که یادگیری زبان دوم در دوره پیش‌دبستانی به وسیله سرمایه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی تقویت شود، کودکان در طول تحصیل عملکرد بهتری خواهند داشت. به بیان دیگر، بهترین راهکار برای بهبود عملکرد کودکان دوزبانه، افزایش سرمایه‌های مورد بررسی است.

کلیدواژه‌ها: سرمایه‌ی اقتصادی، سرمایه‌ی اجتماعی، سرمایه‌ی فرهنگی، یادگیری زبان

تاریخ پذیرش نهایی مقاله: ۱۳۹۸/۰۳/۲۸

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۸/۰۱/۱۷

^۱ رایانامه: va_nejad77@yahoo.fr

^۲ رایانامه: najjari69@yahoo.com

^۳ رایانامه: soleymani9591@gmail.com

شناسه دیجیتال (DOI): 10.30479/jtpsol.2019.10071.1425

صص: ۲۴۵-۲۵۷

۱. مقدمه

ایران، کشوری گسترده است که اقوام گوناگونی در سرتاسر آن زیست می‌کنند. این اقوام، ضمن گفتگو و آموزش به زبان رسمی، در زندگی روزمره خود از زبان محلی و خانوادگی نیز استفاده می‌کنند. به این گروه، افراد دوزبانه می‌گویند که جمعیت آنان نیز قابل توجه است. آموزش افراد دوزبانه از قواعد خاصی تبعیت می‌کند. در کشور ما چندی است آموزش دو زبان و چگونگی پرداختن به آموزش زبان رسمی و توجه به زبان محلی و قومی، در وزارت آموزش و پرورش و در میان سیاست‌گذاران ارشد این وزارتخانه مورد توجه جدی قرار گرفته است (Setayesh, 2011). در هر جامعه‌ای شمار زیادی کودکان دو زبانه وجود دارد که لازمه‌ی آموزش مؤثر، اهمیت دادن به آموزش مناسب این گروه می‌باشد به نحوی که هم آموزش زبان رسمی و هم آموزش زبان مادری خود را دریافت کنند.

این پژوهش در زمینه‌ی یادگیری زبان اول و دوم، چگونگی آموختن آن و نقشی که زبان در ساختار شناختی ایفا می‌کند، موضوع تحقیقات آموزشی در بسیاری از کشورهایی است که مردم آن به زبان‌های گوناگون تکلم می‌کنند (Arefi, 2003). متأسفانه در کشور ما شاهد تحقیقات اندک در این زمینه‌ها هستیم. با توجه به آفت‌وخیز آموزشی دانش‌آموزانی که دو زبانه‌اند، لزوم این نوع پژوهش هر روز بیشتر احساس می‌شود. زبان رسمی کشور ما فارسی است و یادگیری آن برای همه یک ضرورت می‌باشد، بنابراین خانواده‌ها بر اهمیت یادگیری زبان فارسی تأکید دارند و سعی می‌کنند کودکان آن‌ها قبل از ورود به مدرسه توانایی تکلم به زبان فارسی را داشته باشند. دوزبانگی مسائلی را برای نظام‌های آموزشی مطرح کرده است که پاسخ‌گویی به آن‌ها، به بررسی‌های دقیق و همه‌جانبه نیاز دارد. آموزش به کودکان مناطق دوزبانه از قدیمی‌ترین مباحث در حوزه‌ی پژوهش‌های آموزشی است. یکی از عواملی که با یادگیری زبان ارتباط زیادی پیدا می‌کند کلاس درس است. در کلاس درس اطلاعات به صورت زبانی توسط معلم ارائه می‌شود و دانش‌آموز نیز باید با استفاده از زبان نشان دهد که اطلاعات را یاد گرفته است. از این منظر، درک نقش زبان در رمزگردانی و بازیابی اطلاعات در امور تحصیلی مهم است (Fausey & Marian, 2006). مهارت راهبردهای فراشناختی و هیجانی می‌تواند به کودکان در رفع مشکلات و ناتوانی در نارساخوانی و نحوه‌ی کاربرد مهارت‌های خواندن و درک مطلب یاری دهد (Mozaffari & Roshan Ghias, 2018). از سوی دیگر، امروزه سرمایه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خانواده‌ها نقش مهمی در پیشرفت و توسعه‌ی جوامع ایفا می‌کنند. بسیاری از پژوهش‌ها حاکی از آن هستند که کودکانی که دارای سطح بالای سرمایه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خانوادگی هستند، پیشرفت تحصیلی بهتری دارند (Mirzabeygi, 2018; Salimianrizi et al., 2017). بنابراین رابطه‌ی متقابل کودک و والدین، میزان علاقه و صمیمیت بین کودک و والدین و کیفیت رابطه‌ی بین آن‌ها، به‌عنوان سرمایه‌ی اجتماعی محسوب می‌شود. سرمایه‌یاجتماعی با فراهم کردن منابع لازم، در شکل‌گیری رفتارهای

هدفمند مؤثر است. به این ترتیب، سرمایه‌ی اجتماعی خانواده را می‌توان زیرساختی در جهت ایجاد عادات کودکان به شمار آورد. از آنجایی‌که یادگیری زبان یکی از عادات و رفتارهای متأثر از فضا و فرهنگ حاکم بر خانواده به شمار می‌رود، می‌توان گفت خانواده در شکل‌دهی یادگیری زبان نقش اساسی ایفا می‌کند (Salimianrizi et al., 2017). در مجموع و با توجه به مطالب بیان شده و همچنین ضرورت و اهمیت یادگیری زبان رسمی فارسی به لحاظ هویتی، آموزشی و فردی- اجتماعی در کشور ایران برای تمام افراد خصوصاً برای کودکان دوزبانه، هدف این پژوهش بررسی ارتباط بین سرمایه‌ی اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خانواده‌ها با یادگیری زبان فارسی توسط کودکان پیش دبستانی مناطق گوناگون شهر تبریز می‌باشد. پرسش- های پژوهش بدین صورت عنوان شده‌اند: آیا بین سرمایه‌ی اقتصادی خانواده و یادگیری زبان فارسی کودکان پیش دبستانی آذری زبان رابطه وجود دارد؟ آیا بین سرمایه‌ی اجتماعی خانواده و یادگیری زبان فارسی کودکان پیش دبستانی آذری زبان رابطه وجود دارد؟ و در نهایت آیا بین سرمایه‌ی فرهنگی خانواده و یادگیری زبان فارسی کودکان پیش دبستانی آذری زبان رابطه وجود دارد؟

۲. چارچوب نظری پژوهش

۲.۱. ساختارشناختی - اجتماعی زبان

ویگوتسکی (Vygotsky, 1992) نظریه‌ای ارائه داده است که بر اثرات اجتماعی در رشد شناختی تأکید دارد. از نظر ویگوتسکی رشدشناختی عبارت است از تغییر در دانش، نگرش و ارزش‌های فرد در تعامل با دیگران. در نظریه‌ی ویگوتسکی تمامی کارکردهای شناختی برتر انسان مانند حافظه‌ی منطقی، توجه آزاد، تفکر گفتاری، تشکیل مفهوم و نظام گفتاری تحت تأثیر بافت اجتماعی و فرهنگی فرد قرار دارد و بر کیفیت تعامل اجتماعی و فرهنگی فرد در رشد زبان تأکید دارد. این نظریه در دو سطح از رشدشناختی مفروض است. در سطح اول که سطح ابتدایی شناختی است، گفتمان اجتماعی و تعامل میان کودک و والدین به وقوع می‌پیوندد. به این معنی که کودک ابتدا در تعامل با نظام بیرونی یا فیزیکی استفاده از نشانه‌ها را می‌آموزد و با اشاره کردن یا ژست خاص در یک بافت و زمینه‌ی اجتماعی با دنیای اطراف ارتباط برقرار می‌کند. به تدریج کودک با استفاده از نشانه‌ها نه تنها مستقیماً با دیگران رابطه برقرار می‌کند، بلکه فعالیت‌های شناختی در ذهن خود را نیز یاد می‌گیرد. این فرآیند پیشرفت از سطح تعامل اجتماعی فرد تا سطح روان‌شناختی یک فرد را درونی شدن نام نهاده‌اند.

بر طبق نظریه‌ی ویگوتسکی این ابزارهای اولیه اجتماعی شناختی به یادگیری زبان وابسته است. زبان فقط قواعد گرامری و اصوات گفتاری نیست. زبان یک وسیله‌ی ارتباطی است. زبان اساس و بنیاد همه‌ی فعالیت‌های ذهن انسان را تدارک می‌بیند اساساً زبان طرح‌واره‌های ساختاری را تشکیل می‌دهد که از طریق آن می‌توان

دنیای پیرامون را سازماندهی و طبقه‌بندی نمود. از دیدگاه ویگوتسکی، همه این فعالیت‌های ذهنی در بافت اجتماعی شکل می‌گیرد (Vygotsky, 1992). بزرگسالانی که با کودک در تعامل هستند، ارزش‌های فرهنگی آن جامعه را رد و بدل می‌کنند. برای درک رشدشناختی، ابتدا بر فرایندهای اجتماعی باید تأکید کرد که از طریق آن شکل‌های برتر ذهنی برقرار می‌شود (Elliott et al., 1996). در نظریه ویگوتسکی زبان هیچ‌گاه به‌طور مجزا باقی نمی‌ماند، بلکه زبان ابزار فعال و پویای زمینه‌ی اجتماعی و روانی است که نقشی مهم در تشکیل همه‌ی کارکردهای شناختی بالاتر را بر عهده دارد. نظریه‌ی ویگوتسکی یک دیدگاه کلی از رشد انسان ارائه می‌دهد و نقش زبان را در فرایند رشد ذهنی پررنگ می‌کند. تأکید این نظریه همچنین بر نقش والدین و ارتباط آنان با کودک است. در حقیقت، برای رسیدن به رشد شناختی مطلوب در کودک همه‌ی این روابط ضروری است. کاربرد این نظریه آن است که توانایی ذهنی افراد از روابط اجتماعی اولیه آنان در طول رشد و کیفیت این روابط برخاسته است. اگر این روابط به شیوه‌ای بهینه گام بردارد آنگاه می‌توان اذعان نمود که توانایی شناختی و زبان کودک نیز رشد قابل ملاحظه‌ای داشته است (Elliott and et al, 1996). کلید درک رشد شناختی در فرایندهای اجتماعی کودک نهفته است، به این معنا که رشد شناختی کودک وابسته به تعامل او با دنیای اطرافش است.

۲.۲. ساختار فرهنگی - اجتماعی زبان

ویگوتسکی مفهوم زبان و شناخت را به بعد فرهنگی می‌کشاند. زیرا که افراد دارای فرهنگ‌های مختلف، کارکردهای شناختی متفاوت را بر اساس نیازهای ویژه‌ی فرهنگی خود رشد می‌دهند (Yu & Bain, 1980). نظریه‌ی ویگوتسکی اهمیت کیفیت تعامل اجتماعی و فرهنگی را در رشد زبان و رشد ذهنی نشان می‌دهد (Diaz & Klingler, 1991). از سوی دیگر، نظریه‌ی برنشتاین تلاش دارد که ارتباط میان طبقه‌ی اجتماعی با آموزش و پرورش را روشن نماید. برنشتاین (Bernstein, 1972) نظریه‌ی خود را درباره‌ی تفاوت‌های کیفی اساسی در گفتار میان کودکان طبقه‌ی متوسط و طبقه‌ی پایین ارائه داد. این تفاوت در استفاده از نظام دستور زبان و واژگان وجود دارد. او این‌گونه اذعان می‌کند که اساساً این تفاوت‌ها از روابط متفاوت ساختار طبقاتی در جامعه، به ویژه از روابط خانوادگی، گروه‌های همسن، مدرسه و جامعه برمی‌خیزد. کودکان طبقات مختلف اجتماعی، هویت اجتماعی - فرهنگی خود را از جامعه‌ای که به آن تعلق دارند، کسب می‌کنند و راه‌های احترام به خود را در بیان این هویت به‌دست می‌آورند (Atherton, 2002). به باور برنشتاین الگوی گفتار فرد را موقعیت اجتماعی خانواده او معین می‌کند. این الگو، به نوبه‌ی خود موقعیت او را در جامعه تحت تأثیر قرار می‌دهد. برنشتاین می‌گوید تفاوت الگوهای زبانی کودکان طبقات اجتماعی مختلف بر عملکرد تحصیلی آنان اثر می‌گذارد (Alagheband, 1997). به زعم برنشتاین

کودکانی که زبان گفتاری بسط یافته را فراگرفته‌اند، بیشتر از کودکانی که از قالب زبان محدود فراتر نرفته‌اند، توانایی دارند تا از آموزش و پرورش رسمی بهره‌مند شوند. تئوری برنشتاین نشان‌دهنده‌ی آن است که زبان مورد استفاده در مکالمات روزمره هم شکل‌دهنده و هم منعکس‌کننده‌ی گروه اجتماعی آنان است. از این گذشته، روابطی که در داخل گروه وجود دارد، بر زبان مورد استفاده آن گروه و عملکرد گفتار مورد استفاده آنان تأثیر می‌گذارد (Littlejohn, 2002). بنابراین طبق تئوری برنشتاین سرمایه‌های خانوادگی (اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی) عاملی مهم در زبان‌آموزی کودکان محسوب می‌شود.

۳. سرمایه‌ی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

سرمایه‌ی اقتصادی به درآمد پولی و همچنین سایر منابع و دارایی‌های مالی گفته می‌شود و تظاهر نهادینه‌اش را در حقوق مالکیت می‌یابد. سرمایه‌ی اقتصادی به واسطه‌ی خصلتش در دنیای امروز به مثابه‌ی پول و اشیای مادی است که در مقابل تولید کالا و خدمات به کار می‌رود (Bourdieu, 2005). سرمایه‌ی اقتصادی از عوامل مؤثر در پیشرفت تحصیلی و یادگیری زبان کودکان محسوب می‌شود. سرمایه‌ی اجتماعی مرتبط با خانواده، به روابط اجتماعی درون و بیرون خانواده اشاره دارد، به این صورت که سرمایه‌ی اجتماعی در درون خانواده، در روابط بین اعضای خانواده به خصوص بین والدین و فرزندان تجلی پیدا می‌کند و سرمایه‌ی اجتماعی بیرون خانواده با شبکه‌ی اجتماعی خانواده در اجتماع و رابطه‌ی آن با سایر نهادهای اجتماعی ارتباط دارد (mahdavi & Zahiri, 2011). یکی از انواع دیگر سرمایه‌ها، سرمایه‌ی فرهنگی است. بوردیو (Bourdieu, 2005) تأثیر سرمایه‌ی فرهنگی را در مصرف، فعالیت و سبک زندگی فرهنگی افراد با توسل به نظریه‌ی تمایز بیان می‌کند. مطابق این نظریه، دارندگان سرمایه‌ی فرهنگی زیاد خود را با مصرف فرهنگ و هنر متعالی از بقیه متمایز می‌کنند. وی بر آن است که سرمایه‌ی فرهنگی می‌تواند به سه شکل مطرح باشد: تجسم یافته؛ یعنی به شکل خصائل دیرپای فکری و جسمی، عینیت یافته، به شکل کالاهای فرهنگی و نهادینه شده، شکلی از عینیت یافته که خواص اصلی خود را یکسره به سرمایه‌ی فرهنگی واگذار می‌کند.

۴. تعاملات ذهن و زبان

از دیدگاه فلسفی، بررسی چیستی زبان و ذهن اهمیت چندانی ندارد، بلکه روابط بین آنهاست که حائز اهمیت است. فیلسوفان معتقدند باید بیابیم چه عواملی محصورلرابطه‌ی این دو هستند و این که تعریف آنها از تعاملاتشان ناشی می‌شود. به نظر ویتگنشتاین (Wittgenstein, 1970)، فیلسوف آلمانی، خصوصیت اصلی ذهن همچون فعالیتی است که از نشانه‌ها استفاده می‌کند. اگر ذهن تنها توسط زبان بازتاب می‌شد، دراصل می‌توانست بدون آن هم فعالیت کرده و رشد کند؛ اما به وضوح مشخص است که این مسأله غیرممکن است. هنگامی که ما در رابطه با آنچه وجود دارد یک ذهنیت را شکل می‌دهیم، زبان را با روش دلالتی به کار می‌بریم

و نمی‌توانیم همان چیز و یا همان تفکر را بدون به‌کارگیری زبان به‌کار ببریم. همچنین طبق نظریه‌ی فرگه، «ذهن» مفهوم عبارت کامل زبانی است و «فکر کردن» استفاده از گزاره‌ها توسط عبارت‌های زبانی می‌باشد. این نظریه تحت عنوان «تئوری معنایی ذهن» مطرح است. از آنجاکه عمل فکر کردن عمل شکل‌دهی به یک بازبینی و یا ایده از یک چیز نیست، درحقیقت عمل معنا دادن به چیزی توسط کلمات و یا عمل درک کردن کلمات می‌باشد. از طرفی چون قسمت اعظم اطلاعات در حافظه‌ی ما کلامی است، پس باید به نقش زبان در کارکرد حافظه توجه کرد. قطعه‌های گیجگاهی، به ویژه هیپوکامپ نقش بسیار مهمی در نگهداری یادها یا خاطره‌های ادراکی و زبانی دارند. بسیاری از خاطره‌ها در قالب الگوهای زبان به یاد سپرده و فراخوانده می‌شوند. این نیز یکی دیگر از دلایلی است که روانشناسی زبان به شناخت چگونگی پیوند حافظه و زبان علاقه‌مند است (Eysenck, 2005). در واقع، زبان تنها یک عملکرد کاربردی نیست، بلکه نوعی ادراک است، یعنی ادراکی که ما از جهان خود به‌دست می‌آوریم و همین‌طور به‌عنوان کمک‌کننده در اجرا و ادراک‌زبان نشان‌دهنده‌ی ذهنیت خاص نسبت به جهان پیرامون است که برگرفته از تأثیرات عوامل شناختی همچون هوش، حافظه، فرهنگ و غیره می‌باشد.

۳. پیشینه‌ی پژوهش

سلیمیان‌ریزی و همکاران (Salimianrizi et al., 2017) در پژوهشی با عنوان تأثیر سرمایه‌ی اجتماعی خانواده بر خواندن فرزندان به این نتیجه دست یافتند که بین سرمایه‌ی اجتماعی و مهارت خواندن فرزندان رابطه‌ی مثبت و معنی‌داری وجود دارد. میرزا بیگی (Mirzabeygi, 2013) در تحقیقی با عنوان جستجوی مدل برنامه‌ی درسی برای رشد سرمایه‌ی فرهنگی خانواده و موفقیت تحصیلی فرزندان به این نتیجه دست یافت که سرمایه‌ی فرهنگی عامل مهمی در موفقیت تحصیلی و یادگیری فرزندان محسوب می‌شود. همچنین عارفی (Arefi, 2003) در پژوهشی با عنوان بررسی مهارت‌های زبانی- شناختی کودکان دوزبانه با زمینه‌های اقتصادی-فرهنگی متفاوت دست یافت که کودکان دوزبانه با زمینه‌های اقتصادی-فرهنگی متفاوت مهارت‌های زبانی-شناختی متفاوتی دارند. نتایج حاصل از پژوهش سامرو همکاران (Sommer et al., 2016) حاکی از آن است که سطح ارتباط و اعتماد والدین، ایجاد مشارکت در خانواده و متعهد بودن والدین در قبال آموزش فرزندان عواملی می‌باشند که بر سرمایه‌ی اجتماعی خانواده تأثیر می‌گذارند و بر بهبود رسیدگی و توجه به آموزش فرزندان منجر می‌شوند. نتایج پژوهش وو همکاران (Wu et al., 2014) روی یک نمونه‌ی ۸۰۶ نفری از کودکان چینی، نشان داد که چگونه سرمایه‌ی اجتماعی و حمایت خانواده بر موفقیت تحصیلی کودکان اثرگذار است. لویز مونتررو همکاران (Lopez Montero et al., 2014) در تحقیقی با عنوان عوامل اجتماعی مؤثر در یادگیری زبان دوم به این نتیجه دست یافتند که سرمایه‌های اجتماعی،

اقتصادی و فرهنگی در یادگیری زبان دوم مؤثر هستند. همچنین لی (Li, 2007) در تحقیقی با عنوان محیط خانواده و یادگیری زبان دوم با تأکید بر سرمایه‌ی خانواده به این نتیجه دست یافت که سرمایه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خانواده‌ها در یادگیری زبان دوم مؤثر است.

۴. روش پژوهش

پژوهش حاضر به لحاظ هدف از نوع کاربردی و به لحاظ روش از نوع توصیفی-پیمایشی است و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نوع همبستگی استفاده شده است. جامعه‌ی آماری این پژوهش والدین کودکان پیش‌دبستانی آذری‌زبان شهر تبریز است و نمونه‌ی آماری با استفاده از جدول کرجسی و مورگان (Krejcie & Morga, 1970) ۱۵۵ نفر برآورد شد که بر این مبنا تعداد بالغ بر ۱۰۰ خانواده به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده به عنوان نمونه‌ی آماری در این پژوهش انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها نیز پرسش‌نامه می‌باشد. برای تجزیه و تحلیل داده‌های به دست آمده از آزمون همبستگی پیرسون و همبستگی اتا به وسیله‌ی نرم‌افزار اسپاس ۲۱ استفاده شد. پرسش‌نامه‌ی پژوهش شامل چهار پرسش‌نامه‌ی مجزا شامل سرمایه‌ی اجتماعی هامر (Hammer, 2013)، سرمایه‌ی فرهنگی پیزا (Pisa, 2003)، سرمایه‌ی اقتصادی پیزا (Pisa, 2003) و پرسش‌نامه‌ی محقق‌ساخته مهارت‌های زبان‌آموزی می‌باشد. روایی محتوایی پرسش‌نامه‌ها توسط اساتید مجرب مورد تأیید قرار گرفت و پایایی پرسش‌نامه‌ها به روش آلفای کرونباخ محاسبه گردید. پایایی پرسش‌نامه سرمایه‌ی اجتماعی ۰,۷۸، سرمایه‌ی فرهنگی ۰,۸۵، سرمایه‌ی اقتصادی ۰,۸۱ و مهارت زبان‌آموزی ۰,۸۸ به دست آمد که به لحاظ آماری مناسب می‌باشد.

۵. یافته‌های پژوهش

فرضیه‌ی ۱: بین سرمایه‌ی اقتصادی خانواده و یادگیری زبان فارسی کودکان پیش‌دبستانی آذری‌زبان رابطه وجود دارد.

جدول ۱. میزان همبستگی بین سرمایه‌ی اقتصادی و یادگیری زبان فارسی

متغیر	ضریب همبستگی	R ²	سطح معناداری
سرمایه‌ی اجتماعی و یادگیری زبان فارسی	۰,۵۵	۰,۳۰	۰,۰۱

با توجه به جدول (۱) می‌توان گفت که ضریب همبستگی به دست آمده (۰,۵۵) در سطح (۰,۰۱) معنادار شده. لذا، بین سرمایه‌ی اقتصادی و یادگیری زبان فارسی رابطه‌ی مثبت و معناداری وجود دارد. ضریب تعیین نیز نشان می‌دهد که (۰,۳۰) واریانس متغیر یادگیری زبان فارسی ناشی از سرمایه‌ی اقتصادی می‌باشد.

فرضیه ۲: بین سرمایه‌ی اجتماعی خانواده و یادگیری زبان فارسی کودکان پیش‌دبستانی آذری زبان رابطه وجود دارد.

جدول ۲. میزان همبستگی بین سرمایه‌ی اجتماعی و یادگیری زبان فارسی

متغیر	ضریب همبستگی	R ²	سطح معناداری
سرمایه‌ی اجتماعی و یادگیری زبان فارسی	۰,۶۱	۰,۳۷	۰,۰۱

با توجه به جدول (۲) می‌توان گفت که ضریب همبستگی به‌دست آمده (۰,۵۵) در سطح (۰,۰۱) معنادار شده لذا، بین سرمایه‌ی اجتماعی و یادگیری زبان فارسی رابطه‌ی مثبت و معناداری وجود دارد. ضریب تعیین نیز نشان می‌دهد که (۰,۳۷) واریانس متغیر یادگیری زبان فارسی ناشی از سرمایه‌ی اجتماعی می‌باشد.

فرضیه ۳: بین سرمایه‌ی فرهنگی خانواده و یادگیری زبان فارسی کودکان پیش‌دبستانی آذری زبان رابطه وجود دارد.

جدول ۳. میزان همبستگی بین سرمایه‌ی فرهنگی و یادگیری زبان فارسی

متغیر	F	معناداری	R	مجذور R	اتا	مجذور اتا
سرمایه‌ی فرهنگی و یادگیری زبان فارسی	۳,۸۲	۰,۰۰	۰,۲۸	۰,۰۸	۰,۳۳	۰,۱۰

با توجه به جدول (۳) ضریب همبستگی اتا (۰,۳۳) بین متغیرهای سرمایه‌ی فرهنگی و یادگیری زبان فارسی در سطح (۰,۰۱) معنی‌دار می‌باشد. مجذور اتا نشانگر آن است که (۰,۱۰) متغیر یادگیری زبان فارسی ناشی از سرمایه‌ی فرهنگی می‌باشد.

۵. ۱. سرمایه‌ی اقتصادی و یادگیری زبان

نتایج پژوهش نشان داد که بین سرمایه‌ی اقتصادی خانواده و یادگیری زبان فارسی توسط کودکان آذری زبان رابطه‌ی مثبت و معنی‌دار وجود دارد. بنابراین می‌توان گفت که با افزایش سرمایه‌ی اقتصادی خانواده، یادگیری زبان کودکان نیز بهتر خواهد بود. این یافته با نتایج تحقیقات تعارفی (Arefi, 2003)، لوپز مونترو و همکاران (Lopez Montero et al., 2014) و لی (Li, 2007) همسو می‌باشد. برنشتاین اذعان دارد گفتار کودکان طبقه‌ی پایین اجتماعی، یک زبان محدود و مقید را نشان می‌دهد. زبان محدود نوعی گفتار است که با یک محیط اجتماعی پیوند دارد. بسیاری از افراد طبقه‌ی پایین در یک فرهنگ نیرومند متعلق به خانواده و همسایه‌ها که در آن ارزش‌ها و هنجارها بدیهی و مسلم انگاشته شده که در زبان بیان نمی‌شوند، زندگی می‌کنند. پدر و مادران طبقه‌ی پایین به تربیت اجتماعی فرزندان‌شان به‌طور مستقیم و با استفاده از پاداش و سرزنش برای تصحیح رفتار گرایش دارند و زبان در یک قالب‌بندی محدود، بیشتر برای برقراری ارتباط پیرامون

تجربه‌ی عملی مناسب است تا برای بحث درباره‌ی اندیشه‌ها، فرایندها یا روابط انتزاعی تر. به‌این ترتیب گفتار زبان محدود، ویژه‌ی کودکانی است که در خانواده‌های طبقه‌ی پایین اجتماع و در بین گروه‌های همسالانی که با آن‌ها اوقات خود را می‌گذرانند، پرورش می‌یابند. تکامل زبانی کودکان طبقه‌ی متوسط، بر عکس کودکان طبقه‌ی پایین، متضمن فراگیری یک زبان بسط یافته است. یک شیوه‌ی سخن‌گویی که در آن معانی واژه‌ها می‌تواند فردیت یافته، با وضعیت‌های خاص متناسب گردد. شیوه‌هایی که کودکان طبقه‌ی متوسط به کمک آن‌ها کاربرد زبان را یاد می‌گیرند، کمتر به زمینه‌های خاص محدود می‌شود، کودک آسان‌تر می‌تواند اندیشه‌های انتزاعی را تعمیم دهد و بیان کند. مادران طبقه‌ی متوسط، هنگامی که کودکان خود را کنترل می‌کنند، اغلب دلایل و اصولی را که مبنای واکنش‌هایشان نسبت به رفتار کودک است، توضیح می‌دهند. به زعم برنشتاین (Bernstein, 1972) کودکانی که زبان گفتاری بسط یافته را فراگرفته‌اند، بیشتر از کودکانی که از قالب زبان محدود فراتر نرفته‌اند، توانایی دارند تا از آموزش و پرورش رسمی بهره‌مند شوند (Littlejohn, 2002). بنابراین می‌توان گفت که سرمایه‌ی اقتصادی خانواده، یکی از عوامل مؤثر در رشد شناختی و زبانی کودکان می‌باشد.

۵.۲. سرمایه‌ی اجتماعی و یادگیری زبان

همچنین نتایج پژوهش نشان داد که بین سرمایه‌ی اجتماعی خانواده و یادگیری زبان فارسی توسط کودکان آذری زبان رابطه‌ی مثبت و معنی‌دار وجود داد. بنابراین می‌توان گفت که با افزایش سرمایه‌ی اجتماعی خانواده میزان مهارت زبانی کودکان نیز افزایش می‌یابد. این یافته با نتایج تحقیق سلیمیان ریزی و همکاران (Salimianrizi et al., 2017)، عارفی (Arefi, 2003)، سامر و همکاران (Sommer et al., 2016)، وو و همکاران (Wu et al., 2014)، لوپز مونتررو و همکاران (Lopez Montero et al., 2014) و لی (Li, 2007) همسو می‌باشد. نظریه‌ی ویگوتسکی (Vygotsky, 1992) یک دیدگاه کلی از رشد ذهنی انسان ارائه می‌دهد و نقش زبان را در این فرایند پررنگ می‌کند. تأکید این نظریه بر نقش والدین و ارتباط آنان با کودک است. در حقیقت، برای رسیدن به رشد شناختی مطلوب در کودک روابط اجتماعی ضروری است. کاربرد این نظریه آن است که توانایی ذهنی افراد از روابط اجتماعی اولیه آنان در طول رشد و کیفیت این روابط برخاسته است. اگر روابط اجتماعی درون خانواده بر مبنای هنجارها و ارزش‌ها و بر مبنای رشد همه‌جانبه‌ی کودک پایه‌گذاری شود، آنگاه می‌توان اذعان نمود که توانایی شناختی و زبان کودک نیز رشد قابل ملاحظه‌ای داشته است (Elliott et al., 1996).

سطح ارتباط و اعتماد والدین، ایجاد مشارکت در خانواده و متعهد بودن والدین در قبال آموزش فرزندان می‌توانند از جمله عواملی باشند که سرمایه‌ی اجتماعی خانواده را گسترش بخشیده و باعث بهبود رسیدگی و توجه به فرزندان گردند. مطالعات پژوهشگران اثبات نموده است که سرمایه‌ی اجتماعی خانواده بر موفقیت فرزندان تأثیرگذار است. از آنجاکه سرمایه‌ی اجتماعی با فراهم کردن منابع لازم، وقوع کنشی مشخص را امکان‌پذیر می‌سازد، می‌توان در شکل‌گیری رفتار

خاص آن را مدنظر قرار داد. به این ترتیب می‌توان سرمایه‌ی اجتماعی خانواده را زیرساختی در جهت ایجاد عادات کودکان به شمار آورد. از آنجاکه یادگیری زبان را یکی از عادات و رفتارهای متأثر از فضا و فرهنگ حاکم بر خانواده برشمرده‌اند، می‌توان گفت که خانواده در شکل‌دهی یادگیری زبان فرزندان نقش اساسی ایفا می‌نماید. هم راستا با تلاش‌های بسیاری که در جهت نهادینه‌سازی یادگیری زبان در خانواده شکل گرفته است، توجه به سرمایه‌ی اجتماعی خانواده و نقش آن در یادگیری زبان توسط فرزندان قابل تأمل است. بنابراین سرمایه‌ی اجتماعی خانواده می‌تواند فرایند رشدشناختی و زبانی کودکان را تحت تأثیر قرار دهد و موجب بهبود عملکرد زبانی و تحصیلی فرزندان در محیط‌های اجتماعی بزرگتر شود.

۵. ۳. سرمایه‌ی فرهنگی و یادگیری زبان

علاوه بر این، نتایج پژوهش نشان داد که بین سرمایه‌ی فرهنگی خانواده و یادگیری زبان فارسی توسط کودکان آذری زبان رابطه‌ی مثبت و معنی‌دار وجود داد. این بدین معنی است که هر اندازه که سرمایه‌ی فرهنگی خانواده بیشتر باشد، میزان مهارت زبانی و یادگیری زبان به وسیله‌ی کودکان نیز بیشتر خواهد بود. این یافته با نتایج تحقیق میرزابیگی (Mirzabeygi, 2013)، لویز مونتر و همکاران (Lopez Montero et al., 2014) و لی (Li, 2007) همسو می‌باشد. بوردیو (Bourdieu, 1990) سه نوع سرمایه را معرفی می‌کند که می‌تواند موفقیت‌های تحصیلی کودکان را تحت تأثیر قرار دهد؛ نخست، سرمایه‌ی اقتصادی، دوم سرمایه‌ی اجتماعی و سوم، سرمایه‌ی فرهنگی است که شامل آموزش و دانش، ذائقه‌ها و ترجیحات والدین و اطلاعات خاص آن‌ها از سیستم آموزشی، تحصیلات رسمی و تعاملات فرهنگی فضای خانواده است. سرمایه‌ی فرهنگی گرایش‌ها و عادات دیرپایی است که طیف‌راند جامعه‌پذیری حاصل می‌شوند و نیز اهداف فرهنگی ارزشمند نظیر صلاحیت‌های تحصیلی و فرهنگی را شامل می‌شود (Vakilian, 2007). سرمایه‌ی فرهنگی به دو صورت وجود دارد. نخست، ممکن است ملموس باشد مثل بناها، محل‌ها، مناطق و آثار هنری مثل نقاشی‌ها و مجسمه‌ها. دوم، سرمایه‌ی فرهنگی ممکن است ناملموس باشد، یعنی به صورت سرمایه‌ی معنوی به شکل ایده‌ها، اعمال و عقاید و ارزش‌ها (Salimianrizi et al., 2017).

وضعیت سرمایه‌ی فرهنگی والدین از عوامل بسیار مهم در ارتقاء کیفیت دانش‌آموزان قلمداد می‌شود؛ به طوری که سرمایه‌ی فرهنگی پایین خانواده، کیفیت تحصیلی دانش‌آموزان را تحت تأثیر قرار می‌دهد، لذا خانواده‌هایی که دارای سرمایه‌ی فرهنگی پایینی هستند، نه تنها انگیزه آموختن را از فرزندان خود گرفته، بلکه توانایی‌های جسمی و ذهنی برای آموختن را از فرزندان خود می‌گیرند و تحت تأثیر قرار می‌دهند. بنابراین به منظور بهبود یادگیری زبان توسط کودکان، بایستی به سرمایه‌ی فرهنگی خانواده‌ها توجه داشت. به طور کلی نتایج این پژوهش نشانگر آن است که سرمایه‌ی اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خانواده‌ها می‌تواند مهارت‌های زبان‌آموزی کودکان را تحت تأثیر قرار دهد. بنابراین به منظور بهبود فرایند یادگیری زبان در کودکان بایستی به این عوامل توجه ویژه شود.

۶. نتیجه‌گیری

خانواده به‌عنوان مهم‌ترین نهاد اجتماعی نقش مهمی در نهادینه کردن یادگیری زبان در فرزندان ایفا می‌کند. سرمایه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خانواده عاملی مهم در جهت رشد و پیشرفت و ارتقای سرمایه‌ی انسانی فرزندان است. براساس نظریه‌ی ویگوتسکی (Vygotsky, 1992) و برنشتاین (Bernstein, 1972)، محیط خانواده بر رشد و پیشرفت و مهارت‌های زبانی کودکان تأثیر عمیقی دارد. همان‌طور که هدف این پژوهش بررسی رابطه‌ی بین سرمایه‌ی اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خانواده بر یادگیری زبان فارسی کودکان پیش‌دبستانی برخی مناطق شهر تبریز بود، نتایج این پژوهش نشان داد که بین سرمایه‌ی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خانواده با یادگیری زبان فارسی توسط کودکان پیش‌دبستانی آذری‌زبان رابطه وجود دارد. سرمایه‌های خانواده شامل سرمایه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در رشد شناختی و یادگیری زبان کودکان تأثیرگذار هستند. در این میان خانواده‌ها باید سعی کنند با ارتقا این نوع سرمایه‌ها سطح رشد شناختی و زبانی کودکان را ارتقا بخشند. به هر میزان که یادگیری زبان خصوصاً زبان دوم در سنین پیش‌دبستانی به وسیله‌ی این سرمایه‌ها تقویت شود، عملکرد تحصیلی کودکان بهتر خواهد بود و کودکان تجربه‌های تحصیلی موفقیت‌آمیزی خواهند داشت. به‌طور کلی با توجه به نتایج پژوهش حاضر می‌توان گفت بهترین راهکار برای بهبود یادگیری زبان در کودکان دوزبانه، افزایش سرمایه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خانواده‌ها می‌باشد. از محدودیت‌های این تحقیق می‌توان به محدود بودن ابزار تحقیق به استفاده از پرسش‌نامه برای جمع‌آوری اطلاعات اشاره نمود. همچنین با توجه به این‌که جامعه‌ی آماری این پژوهش شامل والدین کودکان پیش‌دبستانی آذری‌زبان شهر تبریز می‌باشد، یافته‌های به‌دست آمده قابل تعمیم به دیگر والدین نیست. بنابراین انجام پژوهش روی دیگر جامعه‌ها و همچنین مقایسه‌ی نتایج حاصل می‌تواند تعمیم‌پذیری بیشتری ایجاد کند.

فهرست منابع:

- بورديو، پیر. (۱۳۸۴). شکل‌های سرمایه در سرمایه‌ی اجتماعی، گردآوری کیان تاج‌بخش، ترجمه‌ی افشین خاکباز و حسن پویان، تهران: شیرازه.
- ستایش، حسن. (۱۳۹۰). روش‌های آموزش زبان فارسی به دانش‌آموزان دوزبانه. سایت رسمی دکتر ستایش. <http://drsetayesh.vcp.ir>
- سلیمیان ریزی، ملیحه، لرکی، پریسا، بیگلرلو، اعظم. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر سرمایه‌ی اجتماعی خانواده بر خواندن فرزندان، فصلنامه‌ی پژوهش‌های خواندن (۱۱)، صص: ۱۱-۲۳.
- عارفی، مرضیه. (۱۳۸۲). بررسی مهارت‌های زبانی-شناختی کودکان دوزبانه با زمینه‌های اقتصادی- فرهنگی متفاوت، فصلنامه نوآوری‌های آموزشی، شماره‌ی ۲، صص: ۵۷-۶۸.
- علاقه بند، علی. (۱۳۷۶). جامعه‌شناسی آموزش و پرورش، تهران: انتشارات روان.

- مظفری، محمد مهدی، روشن قیاس، کلثوم. (۱۳۹۷). مقایسه‌ی سبک‌های مدیریت کلاس بر مهارت‌های راهبردی فراشناختی، هیجانی نارساخوانی دانشجویان ایرانی و غیرایرانی، پژوهش‌نامه‌ی آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان، سال هفتم، شماره‌ی دوم. صص: ۱۰۹-۱۲۴.
- میرزاییگی، حسنعلی (۱۳۹۲). جستجوی مدل برنامه درسی برای رشد سرمایه فرهنگی خانواده و موفقیت تحصیلی فرزندان، مطالعات برنامه‌ریزی درسی، شماره‌ی ۴. صص: ۲۵-۳۸.
- مهدوی، سید محمدصادق، ظهیری، هوشنگ. (۱۳۹۰). نقش سرمایه‌ی اجتماعی خانواده بر سبک‌های اجتماعی-شدن فرزندان، مطالعات توسعه‌ی اجتماعی ایران، ۳(۳). صص: ۵۱-۶۴.
- وکیلان، سیدآرش. (۱۳۸۷). سرمایه‌ی فرهنگی و چگونگی استفاده از اینترنت در دانشجویان ساکن خوابگاه با مطالعه‌ی موردی کوی دانشگاه تهران (پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد)، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.
- ویگوتسکی، لو سمینویچ. (۱۳۷۱). اندیشه و زبان، ترجمه حبیب الله قاسم زاده، تهران: انتشارات فرهنگان.

References:

- Alagheband, A. (1997). *The sociology of education*, Publication Ravan. [In Persian]
- Arefi, M. (2003). The study of linguistic-cognitive Skills of bilingual kids with different economic-cultural fields, *Quarterly Educational Innovations*, N° 2, pp. 57-68. [In Persian]
- Atherton, J. (2002). Doceo: Language codes [On line] UK. Online at <http://www.Doceo.Co.uk/language-codes>.
- Bernstein, B. (1972). *Social class, Language and socialization*. In P.O. Giglioli (Ed.), *Language and social context*. London, Penguin.
- Bourdieu, P. & Passeron, J.C. (1990). *Reproduction in Education, Society, and Cultural*, Sage publications Inc.
- Bourdieu, P. et al., (2005). *Social capital, trust, democracy and development* (A. Khakbaz & H. Pouyan, Trans.). Tehran: Shirazeh Publication [In Persian]
- Diaz, R. M. & Klingler, C. (1991). *Towards an explanatory model of the interaction between bilingualism and cognitive development*. In E. Bialystok (Ed.), *Language Processing in Bilingual Children*. Cambridge University Press.
- Elliott, S., Kratochwill, T., Littlefield, J., & Travers, J. (1996). *Educational Psychology: effective teaching, effective learning*. Times Mirror Higher Education Group, Inc.
- Eysenck, M. W. & Keane, M. (2005). *Cognitive psychology, a student handbook*. psychology press.
- Hammer, A. Arah, A. DerSarkissian, M. Thompson, C. Mannion, R. Wagner, C. Ommen, O. Sunol, R. (2013). The Relationship between Social Capital and Quality Management Systems in European Hospitals: A Quantitative Study. *PLoS One*. 2013; 8(12): e85662.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970) Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Li, G. (2007). Home environment and second-language acquisition: the importance of family capital. *British Journal of Sociology of Education* Vol. 28, No. 3, May 2007, pp. 285-299.

- Littlejohn, S.**(2002).*Theories of Human Communication*. Albuquerque: Wadsworth.
- López Montero, R.&Quesada Chaves, M.**(2014). Social Factors Involved in Second Language Learning:A Case Study from the Pacific Campus, Universidad de Costa Rica. *Revista de Lenguas Modernas*, N° 20, 2014 / 435-451 / ISSN: 1659-1933.
- Mahdavi, S-M. Zahiri, H.** (2011). The role of Social Capital of the family on the style of children socialization, *Journal of Studies of Social Development of Iran*, 3 (3), pp. 51-64. [In Persian]
- Marian, V.& Fausey, C.** (2006).Language-Dependent Memory in Bilingual Learning.*Applied Cognitive Psychology*, 20(8): 1025-1047.
- Mirzabeighi, H.** (2013). Searching the Curriculum Model for development of Cultural Capital of the family and Educational Success of the children, *Journal of Studies of Curriculum Planning*, N° 4, pp. 25-38. [In Persian]
- Mozafari, M.& Roshan Ghias, K.** (2018). *Journal of Teaching Persian to Speakers of Other Languages*, Vol.7, No.2, pp. 109-124 [In Persian]
- Pisa.** (2003). (OCDE). [http:// pisaweb. Acer. Edu. Au/oecd/oecd_pisa_data_sl.htm](http://pisaweb.acer.edu.au/oecd/oecd_pisa_data_sl.htm).
- Salimianrizi, M., Laraki, P. & Baiglou, A.** (2017).*The effects of family social capital on children's reading*, *Journal of Reading Researchs* 1, pp.11-23 [In Persian]
- Setayesh, H.** (2011).Methodes of teaching Persian language to bilingual students.<http://drsetayesh.vcp.ir>[In Persian]
- Sommer, T. E., Sabol, T., Chase-Lansdale, L., Small, M.,Wilde, H., Brown, S., & Yang Huang, Z.**(2016), "Promoting Parents' Social Capital to Increase Children's Attendance in Head Start: Evidence From an Experimental Intervention", *Journal of Research on Educational Effectiveness*. pp. 1-35.
- Vakilian, S-A.** (2008). Cultural Capital and the Way of Using Internet among students of dormitory : The case of Residential Site of Tehran University, master's thesis, University of Allameh Tabatabaai, Tehran, Iran. [In Persian]
- Vygotsky, L. S.** (1992). *Thought and Language*.Translation by Habibollah Ghasemzadeh, Publication Farhangan. [In Persian]
- Vygotsky, L. S.** (1992). *Thought and Language*. Translation newly revised and edited by Alex Kozulin. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press.
- Wu, Q., Tsang, B.,& Ming, H.**(2314), "Social Capital, Family Support, Resilience and Educational Outcomes of Chinese Migrant Children", *Br J Soc Work*, 44 (3), pp. 636-656.
- Wittgenstein, L.**(1970), *"Tractatus Logico – Philosophicus"*, London, NewYork, Routledge.
- Yu, A.& Bain, B.** (1980). *Language, Class and Cultural Implications on First andSecond language Acquisition*. Paper presented at the Los Angeles Second LanguageResearch Forum. (ERIC Document Reproduction Service No 360).